

سڪن سڀڪارڻ جي حلقن جو جدول پاڙيسري جا 3 حق

15 مئي 2025

15 مئي، 2025ء سڪڻ سيڪارڻ جي حلقن جو جدول

(1): مختلف موضوعن تي مختصر بيان: 5 منت (2): دُعا ياد ڪرڻ: 5 منت (3): جائزو: 5 منت، ڪُل دورانيو: 15 منت.

اڄ جي سڪڻ سيڪارڻ جي حلقن ۾ پاڙيسري جا 3 حق سيڪاريا ويندا ۽ ڪنهن قوم کان خطري جي وقت جي دعا ياد ڪرائي ويندي. آخر ۾ نيڪ اعمال جي رسالي مان اجتماعي جائزو به ٿيندو. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!**

درود شريف جي فضيلت

آخري نبي، رسولِ هاشمي **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** جو فرمان آهي ته: مسلمان جيستائين مون تي درود شريف پڙهندو رهندو آهي، ملائڪ ان تي رحمتون موڪليندا رهندا آهن، هاڻي ٻانهي جي مرضي آهي گهٽ پڙهي يا وڌيڪ!

پاڙيسري جا 3 حق

آيت مبارڪ

الله پاڪ فرمايو:

وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ (پاره: 11، يونس: 54)

ترجمو ڪنز العرفان: ويجهي پاڙيسري ۽ پري جي پاڙيسري (سان سُنو سلوڪ ڪيو). پاڙيسري ٻن قسمن جا هوندا آهن (1) جنهن جي رهائش اسان جي ڀرسان هجي، اُن کي ويجهو جو پاڙيسري چئبو آهي (2) جنهن جي رهائش اسان کان ڪجهه فاصلي تي هجي، اُن کي پري جو پاڙيسري چئبو آهي.² عالم سڳورا فرمائن ٿا: هر طرف کان 40 گهرن تائين پاڙو آهي، يعني گهر جي ساڄي پاسي، کاٻي پاسي، اڳيان ۽ پويان 40، 40 گهر پاڙيسري آهن.³ جيڪڏهن فليت وغيره ۾ رهن ٿا ته مٿيان ۽

1 ابن ماجه، ڪتاب اقامه الصلاة وسنة فيها، باب الصلاة على النبي، صفحه: 152، حديث: 907-

2 تفسير مدارك التنزيل، پاره: 5، سورة النساء، تحت الآية: 36، جلد: 1، صفحه: 357-

3 نعيمی، پاره: 5، سورة النساء، تحت الآية: 36، جلد: 5، صفحه: 84-

هينيان گهر به پاڙي ۾ شامل هوندا.

فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

پياري آقا، مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ 3 پيرا فرمايو: الله پاڪ جو قسم...!! اهو ٻانهو مؤمن ناهي، الله پاڪ جو قسم...!! اهو ٻانهو مؤمن ناهي، الله پاڪ جو قسم...!! اهو ٻانهو مؤمن ناهي. عرض ڪيو ويو: يا رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! ڪير مؤمن ناهي؟ فرمائون: جنهن جي شر کان ان جو پاڙيسري محفوظ نه هجي!

يعني جيڪو پاڙيسري کي تڪليف پهچائيندو آهي، ان جي حق تلفي ڪندو آهي، ان جو ايمان ڪامل نه آهي، ناقص آهي.²

پاڙيسري جا 3 حق

پاڙيسري چاهي نيڪ هجي يا گنهگار، دوست هجي يا دشمن، اسان تي ان جا ڪيترائي حق آهن. جن مان 3 اڄ اسين سکنداسون.

پهريون حق: حاجت پوري ڪرڻ

وضاحت: پاڙيسري جي حقن مان آهي ته جيڪڏهن هو پنهنجي حاجت ۾ مدد گهري ته ان جي مدد ڪئي وڃي، مثال طور: ﴿﴾ عام طور تي شادي، وهانءُ يا فوتگي وغيره جي موقعي تي ڪٽ، بسترو يا پنهنجن مهمانن کي رهائڻ لاءِ اوطاق وغيره گهرندا آهن، اسان جو پاڙيسري جيڪڏهن اسان کان اهڙي قسم جي مدد گهري ﴿﴾ گهر ۾ استعمال ٿيندڙ ضروري سامان جي پاڙيسري کي ضرورت پوي، مثال طور ڪڏهن ڪڏهن برف، ٿڌو پاڻي يا ايمرجنسي صورت ۾ اٿو وغيره وٺڻ ايندا آهن، اهڙي قسم جي ضرورت کي پورو ڪرڻ. ﴿﴾ جيڪڏهن ان کي پئسن جي ضرورت هجي ته پنهنجي وس آهر ان جي مدد ڪرڻ وغيره. ۽ جيڪڏهن پاڙيسري کي اسان جي مدد جي ضرورت آهي، پر هو حياءُ سبب اسان کي نٿو چوي، تڏهن به

1 بخاري، ڪتاب الادب، باب اثم من لامأمن جاره بوائقه، صفحه: 1500، حديث: 6016.

2 لمعات التنقيح، ڪتاب الآداب، باب الشفقة والرحمة على الخلق، جلد: 8، صفحه: 248، حديث: 4962.

اسان جو اخلاقي فرض آهي ته پنهنجي پاڙيسري جو احساس ڪريون ۽ هر طرح سان ان جي مدد ڪريون.

پيو حق: عيادت ڪرڻ

وضاحت: بيمار جي حال چال پيچڻ کي عيادت چئبو آهي.¹ عيادت ڪرڻ پياري آقا ﷺ جي پياري سُنَّت آهي. اسان جو پاڙيسري بيمار ٿي وڃي ته ان جي گهر وڃي سندس عياد ڪئي وڃي. بيمار جي علاج ۾ ان جو ساٿ ڏنو وڃي. جيڪڏهن ان کي ڪاڏو ڏيڻ وارو ناهي ته ان کي ڪاڏو ڏنو وڃي. ان جي شفا جي لاءِ دُعا ڪئي وڃي. ان جي گهر جي ڪمن ۾ ان جو وندايو وڃي. حديث پاڪ ۾ آهي: پاڙيسري جي حقن مان هي به آهي ته جڏهن هو بيمار ٿي پئي ته ان جي عيادت ڪئي وڃي.²

ٽيون حق: غمخواري

وضاحت: ڏک، تڪليف ۾ شريڪ ٿيڻ غمخواري آهي.³ يعني پاڙيسري کي جيڪڏهن ڪا مصيبت پهچي، مثال طور: ◊ ان جو ڪو عزيز فوت ٿي وڃي ◊ ڪا شيءِ گم ٿي وڃي ◊ ڪو نقصان ٿي وڃي ◊ ڪاروبار بند ٿي وڃي ◊ الغرض ڪهڙي به مصيبت هجي، ان سان گڏ رهڻ، تسلي ڏيڻ، ان جي نقصان کي پورو ڪرڻ جي ڪوشش ڪرڻ، اهو سڀ غمخواري ئي آهي.

اسڪڻ سڪارڻ جي حلقن ۾ ياد ڪرائي ويندڙ دعا

ڪنهن قوم کان خطري جي وقت جي دعا

اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ

ترجمو: اي الله! اسان توکي دشمنن جي مُقابلي ۾ آڻيون ٿا ۽ انهن جي شرارتن

1 اردولغت، جلد: 13، صفحہ: 604۔

2.. شعب الامان، باب في اكرام الجار، جلد: 7، صفحہ: 83، حديث: 9560۔

3 اردو لغت، جلد: 13، صفحہ: 740۔

کان تنهنجي پناه گهرون ٿا.¹

اجتماعي جائرو وٺڻ جو طريقو (72 نڪ اعمال)

يوميه 56 نڪ اعمال

- (1) سنيون سنيون نيتون ڪيون؟ (2) پنج ئي نمازون باجماعت ادا ڪيون؟
- (3) هر نماز کان اڳ ۾ نماز جي دعوت ڏني؟ (4) رات جو سُورَةُ الْمُلْڪ پڙهي يا ٻڌي ورتي؟ (5) هر نماز کان پوءِ آيَةُ الْكُرْسِي، تسبيح فاطمه ۽ سُورَةُ الْاِحْلَاص پڙهي؟ (6) ڪنزالايمن مان گهٽ ۾ گهٽ ٽي آيتون يا صراط الجنان مان ٻه صفحا پڙهي يا ٻڌي ورتا؟ (7) شجري شريف جا اوراڊ پڙهي ورتا؟ (8) 313 پيرا درود شريف پڙهي ورتو؟ (9) اکين کي گناهن کان بچايو؟ (10) ڪنن کي گناهن کان بچايو؟ (11) پاڻ کي بدنگهي کان بچائيندي نظرون جهڪائي رکيون؟ (12) 12 منت مڪتبه المدينه جو اصلاحي ڪتاب پڙهيو؟ (13) اذان ۽ اقامت جو جواب ڏنو؟ (14) غصي جو علاج ڪيو؟ (15) نڪ اعمال جي رسالي مان پنهنجو جائزو ورتو؟ (16) پنهنجي نگران جي اطاعت ڪئي؟ (17) اوهان ۽ جيءُ چئي گفتگو ڪئي؟ (18) مدرسة المدينه بالغان ۾ پڙهيو يا پڙهايو؟ (19) عشاء جي جماعت کان پوءِ ٻن ڪلاڪن جي اندر اندر گهر پهتا؟ (20) مدني ڪمن لاءِ 2 ڪلاڪ ڏنا؟ (21) صدهاءِ مدينه لڳائي؟ (22) ٻين جي گهرن ۾ جهاتيون پائڻ کان بچيا؟ (23) گهر درس ٿيو؟ (24) مسجد درس ڏنو يا ٻڌو؟ (25) سنت جي مطابق لباس پاتو؟ (26) زُلف رکڻ جي سُنَّت تي عمل ڪيو؟ (27) هڪ من ڏاڙهي آهي؟ (28) گناه ٿيڻ جي صورت ۾ فوري طور توبه ڪئي؟ (29) سُنَّت جي مطابق ماني کاڌي؟ (30) مسلمانن کي سلام ڪيو؟ (31) سنتن تي ڪجهه نه ڪجهه عمل ڪيو؟ (32) ظهر جون چار سنتِ قبله فرض کان پهريان ادا ڪيون؟ (33) تهجد يا صلوة اللليل ادا ڪئي؟ (34) آواڻين يا اشراق ۽ چاشت پڙهيون؟ (35) عصر يا

1 ابو داود، ڪتاب الصلاة، باب مايقول الرجل اذا خاف قوما، صفحه: 250، حديث: 1537.

عشاء جون سنتِ قبله پڙهيون؟ (36) 12 مدني ڪمن مان گهٽ ۾ گهٽ هڪ مدني ڪم جي ترغيب ڏياري؟ (37) ٻين کان گهري ڪري شيون (مثلاً جوتا، چادر، موبائيل فون، چارجر، گاڏي وغيره) استعمال ته نه ڪيون؟ (38) ڪوڙ ڳالهائڻ، غيبت ۽ چُغلي کان بچيو؟ (39) ڪجهه نه ڪجهه وقت ”مدني چينل“ ڏٺو؟ (40) ذاتي دوستي ته نه ڪئي؟ (41) وقت تي قرض ڏنو؟ (42) عاجزي جا اهڙا لفظ ته نه ڳالهائيا جنهن جي تائيد دل نه ڪندي هجي؟ (43) صفائي ۽ سليقي جو خيال رکيو؟ (44) مسلمانن جي عيبن جي پرده پوشي ڪئي؟ (45) فجر جي نماز کان بعد واري مدني حلقي ۾ شرڪت ڪئي؟ (46) ڪجهه نه ڪجهه جائز ڪم کان پهريان بسم الله پڙهي؟ (47) چوڪ درس ڏنو، يا ٻڌو؟ (48) اسراف کان بچيو؟ (49) تريفڪ جي قانونن جي پابندي ڪئي؟ (50) تنظيمي طريقيڪار جي مطابق مسئلو حل ڪيو؟ (51) زبان جي گناهن کان بچيا؟ (52) فضول گفتگو سان بچيا؟ (53) مذاق مسخري، طنز، دل آزاري ۽ تهڪ ڏئي ڪلڻ کان بچيا؟ (54) عمamo شريف ٻڌو؟ (55) پنهنجي والدين ۽ پير و مرشد کي ايصال و ثواب ڪيو؟ (56) ماءُ پيءُ جو ادب ڪيو؟

فيلِ مدينه ڪارڪردگي

- ❖ لکي ڪري گفتگو 12 پيرا
- ❖ اشاري سان گفتگو 12 پيرا
- ❖ نگاهون جهڪائي ڪري گفتگو 12 پيرا

هفته وار 9 نيك اعمال

(57) اسلامي پيڻن جي هفته وار اجتماع ۾ ڪنهن نه ڪنهن اسلامي پيڻ کي گهران موڪليو؟ (58) هفته وار مدني مذاڪرو ڏنو يا ٻڌو؟ (59) هفته وار اجتماع ۾ اوّل کان آخر تائين شرڪت ڪئي؟ (60) يومِ تعطيلِ اعتكاف ڪيو؟

(61) مريض يا ڏکيل جي عيادت يا غمخواري ۽ ڪنهن جي عزيز جي انتقال تي تعزيت ڪئي؟ (62) هفتي ۾ ڪنهن ڏينهن روزو رکيو؟ (63) هفتہ وار رسالو پڙهيو يا ٻڌو؟ (64) علاقائي دورو ڪيو (65) پهريان اچڻ وارا اسلامي پائر هاڻي نه ٿا اچن انهن کي ٻيهر ماحول سان وابسته ڪيو